

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Borgiae Tertij Societatis Iesv Generalis

Ribadeneyra, Pedro de

Mogvntiae, 1603

VII. Isabellæ Augustæ mors.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45256

sensit. Cuius etiam precibus in Societatem IESV se, tanquam in portum post esse delatum, existimavit.

CAPVT VII.

Isabella Augusta mors.

1537. SEPTIMO, illa, & tricesimo, post CHRISTVM natum, supra millesimum, & quingentesimum gesta: hæc, biennio post, non minus quam illa admiranda, acciderunt. Carolus
1539. Cæsar Toleti, quæ Carpetanorum caput, Regumque sedes Gothicis temporibus, vt Hispaniæ vmbilicus, fuit, omnium Ordinum conuentum agebat, magno & festorum ludorum apparatu, & nobilium, plebique plausu. Sed, vt plerumque fieri solet, gaudia luctus contaminavit. Isabella enim Augu-
sta,

sta, Caroli vxor, vita decessit, magno Cæsari sui relicto desiderio. Erat enim fœmina ob singularem pietatis cultum, & in egenos liberalitatem, omnibus cara: & vt illo, non peregrino, cælo nata, Hispanica ingenia cum nosset, moderabatur egregie. Decretum Cæsaris auctoritate, vti Marchio Lombayę funus deduceret, Illiberim versus: quæ vrbis hodieque Gratensis Regni caput, templumque in ea sepulcris catholicorum Regum, auro- rum Isabellæ, clarum. Qui Reges, maiorum memoria, eam urbem Mauris ereptam CHRISTI regno vindicarunt. Efferebatur insigni pompa cadauet, stipante FRANCISCO cum omni familia & vxore. Hic nihil ad custodiam, decusque funeris, ac sumptus quod pertineret, prætermis-

mis-

46 DE VITA FRAN. BORE.

missum, Illiberitanis compositum corpus traditur, vti Regio sacello maiorum monumentis inferretur: & in acta publica, tabellionis fide, & manu, referunt, Augustæ hoc cadauer esse, quo tempore, cuius opera acceptum, conditumque. Nudata vero facie, vt agnosceretur, ne qua forte fraus commissa esset, adeo deformis apparuit, vt spectantibus terrorem incuteret; graui etiam odore, itineris comites fugaret: vt qui restificari auderet illam ipsam Augustam, esse, repertus sit nemo. Moriens enim, quaerat matrona verecundia, nequis corpus tangeret, vel aromatibus condiret, mandarat. FRANCISCVS solus mansit, & quanquam iureiurando firmare non auderet, eandem illam toto terrarum orbe clarissimam

imam Principem esse, quod ad-
eo sui dissimilis appareret: illud
tamen, sancte, & conceptis ver-
bis affirmans, in acta referri iu-
bet, ipsam Augustam videri; &
nihil eorum, quæ ad fidam cu-
stodiam pertinerent, in Illiberi-
tano itinere, sciens, prudens, o-
misisset. Hic tacitus ille secum, &
mœstus, præsentia præteritis cõ-
mittens, cogitare: *Hæcine illa sunt
lumina, quæ omnium in se oculos
conuerterant? hæc venustas illa, quæ
aliarum formas exstinxerat? Tunc
Isabella? Tunc Augusta? Fallunt o-
culi? aberrat mens? Sed non fallunt:
Nimirum humanarum hæc rerum
vicissitudo est. Inunc, fragile illud
forma bonum admirare. Illud sane
verum, certumque est, vno hoc,
breuique aspectu cadaueris ad-
eo immutatum, sui que dissimi-
lem redditum & ipsum FRANCIS-*

GVMS

CVM, vt eundem esse negares. Iam tum enim diuina luce illustratus, longe diuersa meditabatur, animumque serio semel induxit, falsa hæc, fluxaque bona, formam, diuitias, clientelas, honores, pro nihilo esse ducenda; vera illa, æternaque sectanda; caelestia terrenis, diuina humanis anteponenda. Breuibus vitæ curriculum spacijs, angustisque terminis circumscribi. Vnicum singulis animum cælitus infusum, qui, morte obita, corporisque vinculis liber, aut delictorum æternas pœnas dabit; aut virtutis præmia sempiterna consequetur. Nihil itaque procrastinandum ratus, meliora omnia, vbi primum potestas foret, animo agitare, DEO que religiose promittere. *Quid enim, inquit, mihi est in celo, & à te quid volui super*

Psal. 72.

super terram? Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem? Sicut iam rite in æde sacra cadauere, domum FRANCIS-

Psal. 29.

cvs se contulit, & in cubiculum confestim, sine arbitris, pessulo ianuæ obducto, se abdidit; humique prostratus, lacrymis gemitus miscens, in has fere voces erupit: Augustinum, credo, imitatus, cum & ille recens cælesti

*Lib. 8.
Confess.
cap. 8.*

vulnere, cerui instar, ictus esset.

O miseram vitæ rationem! o fallaces hominum spes; & inanes nostras cogitationes! Quousq; tandem diligi-

Psal. 40

mus vanitatem, & querimus mendacium? Quousque veris neglectis, umbras consectamur? Regna, imperia, nobilitas, honores, morte soluuntur; formæ dignitas morbo, & morte amittitur: omnia denique cito ex letitia, & voluptate; ad luctum & lacrymas recidunt. En illa Au-

gusta-

50 DE VITA FRAN. BORG.
gustarum pulcherrima, vt in funere
deformata iacet! Expergiscere igitur
anima mea, expergiscere tanquam
è veterno. Sat Principi mortali da-
tum. Te, te sequar immortalis. Illu-
mina DEVS oculus meos, viamque
commonstra; vt quod reliquum est
vitæ spacium, perbreue illud quidē,
at quantum id est, recte, pieq; tran-
sigatur. Sic fere FRANCISCVS,
fusus vbertim lacrymis; repetens
identidem illud: Sat datum mor-
tali Principi; deinceps immortalis ser-
uandum si sapio. Transcribam igi-
tur reliquum vitæ tempus Regiæ cœ-
lesti. Noctem, quæ subsecuta est,
anxijs hisce cogitationibus in-
somnia traduxit. Postridie eius
diei facta re diuina, parentatum
est, iustaque rite persoluta. Mox
Ioannes Auila, Ecclesiastes in-
signis, & quod scripta testantur,
egregia sacrarum literarum pe-
ritia,

ritia, & pietate, pro concione breuiter Augustæ laudes perstrinxit: vehementer verò & fusius, vitæ mortalis conditionem, spes hominum inanes, miserias, calamitatesque innumerabiles prædicauit. Nec pupugit solum FRANCISCIANIMUM, qui diuinitus iam ictus esset; verum & gladium spiritus, DEI verbum, altius adegit. Sumpto itaque modico in meridie cibo, sacerdotem illum ad se arcessendum curauit: vulnus aperit; mentem animi detegit; rogat, quæ in rem futura existimet, audacter edisserat. Ille aulicorum tria potissimum vitia fugere iubet; ambitionem, inuidiam, libidinemque, tanquam animorum pestes, præsentiaque venena. Alter hic stimulus accessit. Reddirẽ

ca

ea tempestate literæ amitæ Franciscæ Iesu, quæ ad Diuæ Claræ Gandiæ velatis Virginibus præerat. Narrat, visum sibi in oratione FRANCISCVM, dum in Illiberitana profectioe esset, tendere ad DEVM manus, supplicè: deinde manu diuina sublatum ad optima quæque subuectum. Augustæ etiam animam à sacris Virginibus spectatam; è purgantibus flammis in cælum ab Angelis elatam. Quibus visis, tametsi summo iudicio, atque dilectu fides habenda; quod multæ simplicitate deceptæ mulierculæ, graues etiam viros in errorem traxerint: illud tamen inficiari nemo potest, sanctissimis hominibus vera sæpe visa, & simulacra apparuisse. Magnū certe FRANCISCVS, ex hisce literis, vt Augustæ funere, Ioannis
 item

item Auilæ concione, emolu-
 mentum cepit. Adeo verum est
 illud sapientissimi hominis con-
 silium, *melius esse domum luētus,*
quam conuiuij frequentare. Quare
 in austerioris vitæ studio magis
 in dies confirmatus, ab aula se
 domi colligere, priuatusque vi-
 uere cum vxore, & liberis decre-
 uit. Hoc amplius; si quid vxori,
 quod nollet, accideret, & super-
 stes ipse esset, fore, vt in aliquam
 se religiosorum hominum fa-
 miliam daret: tum demum præ-
 clare secum actum iri existima-
 bat, hancque vitæ felicitatem
 appellabat. Quod quidem vo-
 tum D E O rite promisit, & tan-
 dem, data longioris vitæ vsura,
 se ipsa præstitit.

Eccles. 7.

CAPVT VIII.

Gothalania Prorex à Cesare

creatur.

ILLI-